

YAŞAMDA MALİ ÇÖZÜM

(4 Aralık 2014)

Yahya ARIKAN

malicozum@ismmmo.org.tr

BAŞINIZA GELEBİLECEK EN KÖTÜ UYGULAMA: HACİZ

Bilmece bilmeyeniniz elbette yoktur. Haciz uygulamalarında durum öyle bir hal aldı ki yaşananlar tıpkı bir bilmeceyi andırır gibi: Yapılması kolay, sona erdirilmesi en zor şey nedir? Cevap çok açık; vergi dairesi haczi.

Haczin kimsenin başına gelmesini dilemeyiz elbette. Ancak, ne yazık ki mükellef olmak zor iş. Mükelleflerin birçoğunun başına gelmiştir. Dönem dönem finansman sıkıntısı yaşamak ticaretin fitratında var. Bu finansman sıkıntısı içinde bazı ödemeler aksatılabilir. Eğer aksayan ödemeler arasında vergiler de varsa, işte o zaman yandınız.

Vergi borcu için haciz uygulamak kadar kolay bir işlem yoktur. Nasıl mı? Vergi alacaklısı vergi dairesi, trafik siciline yazacağı bir yazı ile mükellefin tüm araçlarına, tapu dairelerine yazacağı bir yazı ile tüm gayrimenkullere, bankalara yazacağı bir yazı ile tüm banka hesaplarına haciz koyabilir. Bitmedi, borcu olan firmalara yazacağı bir yazı ile tüm alacakları üzerine haciz koyabilir. Hatta bu hacizleri yapabilmek için çoğu zaman yazı yazmaya bile ihtiyaç duymaz. Elektronik olarak bu hacizleri uygulayabilir.

Haczi Kaldır Çok Zor

Haczin kaldırılması için borcun tüm faizleri ile beraber eksiksiz ödenmesi gerekir. Milyonlarca liralık gayrimenkulleriniz üzerinde haciz yapılmış olabilir. Ancak, bin liralık bir eksik ödemeniz varsa bu haczi kaldırmanız mümkün olmaz.

Yapılandırma ve taksitlendirme kanunları çıkarılır. Borcu olan mükellef bu kanunlardan faydalanarak borcunu taksitlendirir. Ancak, bu taksitlendirme bile yapılmış olan haczin kaldırılması için yeterli değildir. Taksitler ödenmedikçe haciz kaldırılamaz.

Son çıkarılan ve başvuru süresi Aralık ayı sonuna kadar uzatılan 6552 sayılı Torba Yasa kapsamında yapılan taksitlendirmelerde de aynı zorluk söz konusu. Borcun takside bağlanması yapılan hacizleri kaldırmıyor. Ödeme yapıldıkça kısmi olarak hacizlerin kaldırılacağı söyleniyor. Taşit ve gayrimenkul hacizlerinde de kısmi kaldırma mümkün olmadığı için taksitlerin taamı ödenmedikçe haciz kaldırılmıyor.

Aslında, borcun taksitlendirilmesi ile borç için yeni bir vade belirlenmiş oluyor. Dolayısıyla da vadesi geçmiş bir borçtan söz edilmesi de mümkün değil. O halde vadesi gelmemiş bir borç için nasıl oluyor da uygulanmış hacizler kaldırılmıyor ? İşte, bahsetmeye çalıştığımız zorluk da burada.

Hukuk Devleti İlkesi!

Yasanın verdiği hakkı kullanarak mevcut vergi borçlarını yapılandıran mükellefler, doğal olarak bu borçlar için uygulanmış olan hacizlerin kaldırılmasını istiyorlar. Ama bu mümkün olmuyor. Dedik ya yapılmış olan haczi kaldırmak dünyanın en zor işi.

Özetle söyleyecek olursak, takside bağlanan borç için artık yeni vadeler söz konusudur. Yani vadesi geçtiği halde ödenmemiş bir borçtan bahsetmek mümkün değildir. Dolayısıyla haciz uygulayacak bir borçtan bahsetmek de mümkün değildir. Buna rağmen haczin kaldırılmaması hukuk devleti ilkesi ile açıklanabilecek bir işlem değildir.

Mükellefler yani vatandaşlar ile devlet hukuk önünde eşit olmadığı sürece başka bir değişle tam olarak hukuk devletinden bahsedemediğimiz sürece bu tür dertlerden kurtulamayacağız.

.....

MAZERET İZİNİ DEĞİŞİYOR, BABALARA DOĞUM İZİNİ GELİYOR

Henüz 11 Eylül’de yürürlüğe giren torba yasayla gelen değişiklikler konuşulurken, özellikle iş güvenliğine ilişkin kamuoyundaki beklentilerle birlikte şimdi yeni bir Torba Yasa gündeme geliyor. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağında önemli değişiklikler yer alıyor. Buna göre;

- a- İşçinin çalışmadığı halde kanunen çalışma süresinden sayılan zamanlar ile günlük ücret ödenen veya ödenmeyen kanundan veya sözleşmeden doğan tatil günleri,
- b- Evlenmelerde üç güne kadar, ana veya babanın, eşin, kardeş veya çocukların ölümünde üç güne kadar verilmesi gereken izin süreleri,
- c- Bir haftalık süre içinde kalmak üzere işveren tarafından verilen diğer izinlerle hekim raporuyla verilen hastalık ve dinlenme izinleri çalışılmış günler gibi hesaba katılması öngörülüyor.

Tasarıda, işçilerin evlenmelerinde üç güne kadar, ana veya babalarının, eşlerinin, kardeş veya çocuklarının ölümünde üç güne kadar verilecek izinler yıllık izin hesabında çalışılmış gibi dikkate alınacağı yönünde de düzenleme yapılıyor. Yapılacak değişikliklerden birisi de işçilerin mazeret izinlerinin yeniden düzenlenmesiyle ilgili.

Erkeklerde Artık İzinli

Tasarı hükmüne göre; İşçiye, evlenmesi, eşinin doğum yapması veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde üç gün ücretli izin verilecek.

İşçilerin en az yüzde 70 oranında engelli ya da süreğen hastalığı olan çocuğun hastalanması halinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveynden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toplam veya bölümler halinde on güne kadar ücretli izin verileceği hükmü yer almaktadır.

Buna göre artık erkek çalışanlar, eşinin doğum yapması halinde ücretli izinli olacaktır. Böylelikle devlet memurlarına sağlanan bu hak hizmet akdi ile bir veya birden fazla işverene bağlı olarak çalışanlara (4/a-SSK) da sağlanmıştır. Ancak devlet memurlarında bu hakkın süresi eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gündür.

SORU-CEVAP

Doğum izninde ikiz bebekleri olan anneye ilave 2 hafta doğum iznine ekleniyor mu? Bunun gibi bir uygulama ücretsiz izinde de var mıdır? T.CEREN

Kadın işçilerin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam 16 haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır. Çoğul gebelik halinde doğumdan önce çalıştırılmayacak sekiz haftalık süreye iki hafta süre eklenir.

İsteği halinde kadın işçiye, 16 haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde 18 haftalık süreden sonra altı aya kadar ücretsiz izin verilir. Bu süre, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz.